

Friesland - sport in verkiezingsprogramma's 2019

Friesland scoort 'gemiddeld' in de scan van verkiezingsprogramma's voor de Provinciale Staten 2019 (status medio februari). Hieronder zijn alle passages die aan sport- en bewegen relateren geselecteerd. Voor de analyse is gezocht op de volgende signaalwoorden: sport, bewegen, 'zwem', 'recr'(eatie), fiets, 'wandel'(en) en water. Nationale politieke partijen als SGP, 50PLUS, PVV, FVD, PVD en lokale partijen hadden ten tijde van de scan nog geen verkiezingsprogramma's uitgebracht en zijn daarom niet meegenomen.

VVD (Gemiddelde hoeveelheid sport)

- Watersport: benut de USP's: Watersport is een van de grote toeristische trekkers van onze provincie. Van zeilen tot surfen, van kiten tot waterskiën. Dit alles is in Fryslân mogelijk en dit potentieel is naar onze mening ongeëvenaard in Nederland. Wij willen deze 'unique selling points' van onze provincie met verve blijven uitdragen en zoveel mogelijk versterken. Concreet betekent dit bijvoorbeeld werken aan de bewegwijzering van vaarwegen, het hebben van uniforme sluis- en brugtijden, een upgrade van havens, sluisen en vaarwegen en het wegnemen van knelpunten.
- Samen met gemeenten willen wij kijken hoe wij de fiets-, wandel- en ruiterspaden nog verder kunnen versterken, verbinden en uitbreiden. Deze fietspaden hebben niet alleen een zuiver toeristisch belang, maar zij dragen ook aan bij aan de verbindingen tussen onze dorpen en steden.
- Sport: versterken typisch Friese sporten. Fryslân heeft volop ruimte voor beweging. Sport en beweging zijn belangrijk steunpilaren voor de bevordering van sociale ontwikkeling en van vitaliteit en gezondheid. Wij onderkennen het belang van zowel topsport als breedtesport. Maar daarbij moet wel een heldere verdeling van verantwoordelijkheden in het oog worden gehouden. Zo is breedtesport vooral het terrein van de gemeenten. Initiatieven die typische Friese sporten als skûtsjesilen, kaatsen en fierljeppen versterken, spreekt ons aan.

D66 (Gemiddelde hoeveelheid sport)

- D66 wil dat elke inwoner van Fryslân gezond oud kan worden in eigen provincie. Toegang tot gezond eten, beweging en goede gezondheidszorg zijn daarbij van levensbelang. De provincie heeft hiervoor de afgelopen jaren onder andere samengewerkt met het Healthy Aging Network Noord-Nederland (HANNN) en Sport Fryslân. Deze samenwerking wil D66 de komende jaren voortzetten. Daarnaast moet er aandacht zijn voor Fryslân als topsportprovincie: waar nodig moet de provincie gemeenten ondersteunen bij het faciliteren van topsport.
- De fiets is meer dan een vervoermiddel van A naar B: ook voor recreatief fietsen komen mensen graag in Fryslân. De jaarlijkse fiets Elfstedentocht die start in Bolsward is daar een perfect voorbeeld van. D66 wil werken aan een veilig en uitgebreid fietsnetwerk, geschikt voor zowel recreatie als woon-werkverkeer.

CDA (Hoge hoeveelheid sport)

- Wij staan voor stimulering van de breedte- en amateursport door waar mogelijk het multifunctioneel gebruik van accommodaties te ondersteunen.
- Sport Fryslân is aan te merken als belangrijke speler in onze provincie voor:
 - Het helpen van sportverenigingen die onder druk staan door onder andere teruglopende ledenaantallen, gebrek aan vrijwilligers en vergrijzing.

- Het opzetten van een programma met als doel dat elk kind in Fryslân leert fietsen, zwemmen en schaatsen.
 - Het opzetten van een jaarlijkse Olympiade voor mensen met een beperking.
 - Typisch Friese sporten zoals kaatsen, fierljeppen, Frysk damjen en skûtsjesilen te faciliteren.
 - Het huidige subsidieniveau handhaven en inzetten voor deze prioriteitenlijst.
 - Gebrek aan beweging is 'het nieuwe roken'. Daarom komt de provincie samen met de gemeenten en zorgverzekeraars met een actief beleid om kinderen al op jonge leeftijd kennis te laten maken met sport en bewegen.
- Ondersteuning van grote, bovenregionale sportevenementen en topsportaccommodaties zoals Thialf en het Centrum voor Topsport en Onderwijs.
 - Tot slot zijn wij van mening dat er ruimte moet zijn om tenminste één keer in de vier jaar een groots en bijzonder (meerdaags) evenement in Fryslân te laten plaatsvinden, dat past binnen het brede begrip cultuur. Dit zou ook de start van een grote internationale wielerronde op de Afsluitdijk en/of Elfstedentocht kunnen zijn.

PVDA (Hoge hoeveelheid sport)

- Wat ons betreft gaat provincie Fryslân optimaal voor Preventie Fryslân. Over een paar jaar is 1 op de 3 Friezen boven de 65 jaar. We hebben een vitale bevolking nodig en willen daar nog meer op inzetten, samen met GGD Fryslân, Sport Fryslân en met culturele interventies zoals muziek. Langer fit blijven betekent langer thuis wonen, meedoen en minder eenzaam zijn.
- (Cultuur)sporten verdienen meer regionale support, zonder deze uitingen zijn onze Friese seizoenen oer saai en de dorpen zonder bloeiend verenigingsleven, zonder beweging worden we een stram en eenzaam volk.
- Beweging moet in Fryslân voor iedereen bereikbaar zijn. Openbare trimparken, toegankelijke tennisbanen, coaches die je helpen met een gezonde geest in een gezond lichaam. Met GGD Fryslân en Sport Fryslân willen we meer impact hebben.
- Bij het cultuurbeleid hoort het continueren van het Iepen Mienskipfûns om dorpen en wijken net dat zetje te geven voor schitterende voorstellingen en mooie initiatieven, ook op sportief gebied.
- Meer tijd, geld en energie naar de cultuursporten, om deze te behouden is er meer aandacht nodig.
- Een gelijk speelveld in heel Fryslân voor mensen rond en onder de armoedegrens, zodat in elke gemeente op gelijke manieren gesport en meegedaan kan worden.
- Sport en beweging als regionale must om onze mensen fit hun pensioen te laten halen in een sterk vergrijzend Fryslân.
- Het ondersteunen van innovaties zoals bewegen door serious gaming, om Friese senioren thuis te kunnen laten wonen.
- Breedtesport - We blijven investeren in breedtesport en willen dat wandel-, fiets- en vaarroutes op elkaar aansluiten.
- Elfstedenthal - We willen de ontwikkeling van en onderlinge samenwerking tussen de Elfstedenthal en Thialf blijvend stimuleren vanuit de ontwikkeling van top- en breedtesport.
- Sport - Sport en gezondheid gaan hand in hand. Voorlichting over een gezonde levensstijl begint bij de allerjongsten. Daarom willen we een vervolg van het gymnastiekproject van Sport Fryslân. We blijven investeren in breedtesport en topsport (zie ook 12. Sport: breedtesport & topsport).

- Thialf - We willen de ontwikkeling van en onderlinge samenwerking tussen Thialf en de Elfstedenhal blijvend stimuleren vanuit de ontwikkeling van top- en breedtesport.
- Topsport - Op het gebied van topsport blijven we inzetten op een nieuw topsporttrainingsbad (zie ook Sport: Zwembad De Welle), Olympisch vaarwater in Súdwest Fryslân en een goede samenwerking tussen de Friese ijsbanen
- Zwembad De Welle Samen met de gemeente Smallingerland en in overleg met NOC*NSF willen we dat de provincie een nieuw topsporttrainingsbad ontwikkelt in Drachten.
- Friese Merenproject - Een goede voorzetting van het Friese Merenproject is belangrijk. Voor de toekomst willen we dat er een brede integrale watersportvisie komt.
- Recreatie en toerisme - In 2030 vormen recreatie en toerisme belangrijke bronnen van werk, welvaart en welzijn in Fryslân. Landrecreatie, watersport en cultuurtoerisme willen we blijven bevorderen.
- Talentontwikkeling - Wij vinden dat iedereen de mogelijkheid moet krijgen om zijn of haar talent te ontwikkelen, of het nu gaat om kunst, muziek of sport. Met het grote huidige aanbod kleine initiatieven lukt dit, maar we moeten het wel behouden.

SP (Gemiddelde hoeveelheid sport)

- Vanuit het kansenfonds is de organisatie Kindpakket ondersteund. Samen met de Friese gemeenten zijn sport- en cultuuractiviteiten beschikbaar gesteld voor kinderen die in armoede leven. De fractie heeft zich hier samen met hulpverleners en jeugdzorginstanties sterk voor gemaakt.
- Toerisme en recreatie zijn belangrijk voor onze provincie. Kleinschaligheid is daarbij wat de SP betreft de norm. Er is veel geïnvesteerd in de watersport. Maar waar het nog tekortschiet is het lozen van 'vuil water.' De inhoud van toiletten gaat te vaak nog gewoon het water in. Wij willen hier betere voorzieningen voor, maar ook meer handhaving.
- Meer aandacht voor sporten voor mensen met een handicap. Het kansenfonds heeft voor €5 miljoen armoedebestrijdingsprojecten gefinancierd. Zwembad de Welle (het enige 50-meterbad in het Noorden) in Drachten kan door een forse provinciale bijdrage blijven bestaan.

Groenlinks (Gemiddelde hoeveelheid sport)

- Ook vinden wij dat Stichting Leergeld, die ouders helpt wanneer zij niet genoeg geld verdienen voor extra leermiddelen voor hun kinderen of om de kinderen mee te laten doen aan sport en spel, ondersteuning verdient.
- GrienLinks steunt Sport Fryslân en vraag daarbij extra aandacht voor het stimuleren van jongeren, ouderen en (nieuwe) inwoners afkomstig uit andere landen. Sport draagt immers bij aan integratie en kennismaken met elkaar
- Sportbeleid is primair een verantwoordelijkheid van de gemeentes, maar de provincie stimuleert de zogenaamde routesporten. GrienLinks steunt initiatieven voor het aanleggen van wandelpaden (boerenlandpaden), fiets- en ruiterroutes door onze open ruimte.
- Het in stand houden van (sport en beweeg) voorzieningen in de kleinste dorpen van Fryslân vindt GrienLinks erg belangrijk. Daarom willen we een fonds instellen om cofinanciering van initiatieven op het gebied van sport- en bewegen mogelijk te maken.
- Sportbeleid is een taak van de gemeenten en GrienLinks vindt dat de rol van de provincie op het gebied van topsport uiterst terughoudend hoort te zijn. Wij vinden dat

de provincie op weinig schaal kan bijdragen aan het in stand houden en stimuleren van specifieke Friese sporten.

- Natuurlijk is Fryslân ook vermaard om haar watersport. Het verduurzamen van de voorzieningen hiervoor en het aanleggen van plaatsen waar afval op een verantwoorde manier wordt ingenomen heeft onze prioriteit. Hiervoor pleiten we voor een coördinerende rol en extra middelen voor de Marrekrite.

Christenunie (weinig hoeveelheid sport)

- Om het fietsen en wandelen in onze provincie te stimuleren, willen wij het fiets- en wandelnetwerk in Noordwest-, Noordoost- en Zuidoost-Fryslân verbeteren, naar voorbeeld van Zuidwest-Fryslân.
- Fietsers, e-bikers en wielrenners komen elkaar steeds vaker tegen op het fietspad. Deze combinatie leidt soms tot gevaarlijke situaties. De ChristenUnie wil onderzoek naar bredere fietspaden en snelfietspaden, mede in het kader van een betere bereikbaarheid van steden en dorpen. Concrete punten
 - Verbeteren van het fiets- en wandelpadennetwerk in grote delen van Fryslân.
 - Verbetering van fietspaden met het oog op verschillende soorten fietsers.

Dit is een toelichting bij de infographic 'Sport en bewegen in de provincie: welke aandacht bij verkiezingen 2019' van Kenniscentrum Sport.